

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Υλικά για το δάσκαλο

Η προσπάθεια του Βυζαντινού Μουσείου Αθηνών να οργανώσει εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολικές τάξεις άρχισε το 1988. Έχουν πραγματοποιηθεί τρεις φορές μέχρι σήμερα εκπαιδευτικές εκδηλώσεις: μια ημέρα το Μάιο του 1989, τρεις ημέρες τον Οκτώβριο του 1989 δύο ημέρες τον Μάιο του 1990 και προγραμματίζεται ένα τετράημερο για το Μάιο του 1991. Οι εκδηλώσεις αυτές έχουν τη μορφή ανοιχτής ημέρας του Μουσείου.

Εκτός από τους συνήθεις εκθεσιακούς χώρους, στήνονται 20 περίπου πάγκοι σκορπισμένοι σε όλο το Μουσείο, όπου επιδεικνύονται από ειδικούς, προσωπικό του Μουσείου ή εξωτερικούς συνεργάτες, πώς κατασκευάζονταν τα χειρόγραφα βιβλία, οι εικόνες, τα ψηφιδωτά, τα βυζαντινά υφάσματα, τα κεραμικά, τα γλυπτά στο μάρμαρο και στο ξύλο. Οι μικροί επισκέπτες μπορούν να δουν από κοντά, να αγγίξουν τα υλικά που χρησιμοποιούνταν. Στη συνέχεια παρακολουθούν πώς γίνεται η συντήρηση μερικών από αυτά τα αντικείμενα. Μπορούν επίσης να δοκιμάσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες κατασκευάζοντας δικά τους ανάγλυφα σε ασπύνη ή ψηφιδωτά με χάντρες ή απλώς γράφοντας το όνομά τους με βυζαντινή γραφή. Το πρόγραμμα συμπληρώνεται με ένα ή δύο οπτικοακουστικά για το Βυζαντινό Πολιτισμό και για την τεχνική των βυζαντινών τοιχογραφιών.

Κάθε μέρα της εκδήλωσης μπορούν να επισκεφθούν το μου-

σείο 500-1000 μαθητές και μαθήτριες. Παρά το μεγάλο αριθμό των επισκεπτών, ο αριθμός αυτός είναι πολύ χαμηλότερος από τους συνολικούς ετήσιους αριθμούς των μαθητών που επισκέπτονται το μουσείο με τις τάξεις τους και χωρίς την εκπαιδευτική υποστήριξη του Μουσείου, που πλησιάζουν τις 30.000. Συνειδητοποιώντας το πρόβλημα από την πρώτη στιγμή, η προσπάθεια των οργανωτών του προγράμματος στράφηκε προς την προετοιμασία των συνοδών εκπαιδευτικών για την επίσκεψη, με σκοπό να τους δοθεί σταδιακά η δυνατότητα να πραγματοποιούν γόνιμες εκπαιδευτικές επισκέψεις και ανεξάρτητα από τις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις του μουσείου.

Εται άρχισε η προετοιμασία σειράς υλικών που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και που προσφέρεται στον εκπαιδευτικό πριν από την επίσκεψη για την προετοιμασία του ίδιου και της τάξης του. Τα υλικά αυτά είναι: **διντεοκασέτα** διάρκειας 10 λεπτών για το **βυζαντινό πολιτισμό**. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να τη δανειστεί και να την προβάλει στην τάξη.

Φυλλάδια (έξι) με γενικές πληροφορίες για τη βυζαντινή τέχνη, στα οποία γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε μερικά εκθέματα του μουσείου. Ένα έβδομο φυλλάδιο θα κυκλοφορήσει ως το Μάιο και θα αποτελεί μια σύντομη ξενάγηση στο Βυζαντινό Μουσείο.

Φάσεις κατασκευής βυζαντινής εικόνας: Επάνω σε 9 κομμάτια ξύλο παρουσιάζονται 9 διαδοχι-

κές φάσεις, από το σκέτο ξύλο και την προετοιμασία του ως την τελική στέρωση της ζωγραφισμένης επιφάνειας με βερνίκι. Το υλικό αυτό δανείζεται σε εκπαιδευτικούς που έχουν ήδη παρακολουθήσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του μουσείου, για να το δείξουν στους μαθητές τους δύο μέσα στο μουσείο και να αξιοποιηθούν έτσι καλύτερα την επίσκεψή τους σ' αυτό.

Στο παλητήριο του μουσείου **πωλούνται** επίσης τέσσερα ρυζιές με θέματα από μιαν εικόνα του Βυζαντινού Μουσείου και από ψηφιδωτά του Δαφνίου. Εξασκούν την παρατηρητικότητα των παιδιών εξοικειώνοντάς τα συγχρόνως με τη βυζαντινή ζωγραφική.

Όπως γίνεται φανερό, το υλικό αυτό αποτελεί την πυρήνια μιας μουσειοσκευής που όταν ολοκληρωθεί –κυρίως, όταν αναπαρχθεί σε περισσότερα αντίτυπα– θα είναι δυνατόν να δανείζεται ολόκληρη σε σχολεία για επίδειξη, μελέτη και παιχνιδιό μέσα στην τάξη.

Όλγα Γκράτζιου

Επιμελήτρια στο Βυζαντινό Μουσείο

Byzantine Museum

O. Gratziou

The Byzantine Museum can presently offer to teachers six leaflets with information on respective sectors of Byzantine Art as well as information material which analyzes the successive phases of Byzantine icon painting. Puzzles showing Byzantine works of art are on sale in the Museum shop.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Νομισματικού Μουσείου ως «κέντρο έρευνας» της νομισματικής επιστήμης και με την πεποίθηση ότι το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα είναι η κοινωνική του προσφορά προς το ευρύ

κοινό, και μάλιστα το μαθητικό, πραγματοποιείται σε μόνιμη βάση μέσα στις αίθουσες του Μουσείου –κατά τη σχολική περίοδο– ένα Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, διάρκειας δύο περίπου ωρών. Απευθύνεται σε μαθητές,

κυρίως των δύο τελευταίων τάξεων του Δημοτικού και των δύο πρώτων του Γυμνασίου. Πραγματοποιείται δε με τη βοήθεια απαραίτητου εποπτικού υλικού και με την ουσιαστική συμβολή των συνεργατών του –αρχαιο-